

J-3 | 2111

ਸਮੈਸਟਰ-5

10097/NB

ਪੰਜਾਬੀ ਲਾਜ਼ਮੀ (ਮੁੱਢਲਾ ਗਿਆਨ) -318

ਸਮਾਂ : 3 ਘੰਟੇ

ਕੁੱਲ ਅੰਕ: 75

1. ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਵਿਚੋਂ ਕਿਸੇ ਦੋ ਲੇਖਾਂ ਦਾ ਸਾਰ ਆਪਣੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚ ਲਿਖੋ:
 - (ੳ) 'ਦੇਸ਼ ਤੇ ਲੋਕ' ਲੇਖ ਵਿਚ ਆਏ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਬਾਰੇ ਵਿਸਥਾਰ ਨਾਲ ਲਿਖੋ।
 - (ਅ) 'ਜੁੜਦਾ ਫੈਲਦਾ ਪੰਜਾਬ' ਲੇਖ ਦਾ ਸਾਰ ਲਿਖੋ।
 - (ੲ) 'ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਧਰਤੀ ਦੇ ਗੁਰੂ ਅਤੇ ਹੀਰੇ ਮੋਤੀ' ਲੇਖ ਵਿਚ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ ਸਰਾਭਾ, ਸ. ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਉਧਮ ਸਿੰਘ ਬਾਰੇ ਆਏ ਵਿਚਾਰਾਂ ਉੱਤੇ ਵਿਸਥਾਰ ਨੋਟ ਲਿਖੋ।
 - (ਸ) 'ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰੀਤ ਗਾਥਾਵਾਂ' ਲੇਖ ਵਿਚ ਕਿਹੜੀਆਂ ਪ੍ਰੀਤ ਗਾਥਾਵਾਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਈਆਂ ਹਨ? ਉਹਨਾਂ ਬਾਰੇ ਵਿਸਥਾਰ ਨਾਲ ਲਿਖੋ।
 - (ਹ) 'ਪਿੰਡ ਦੀਆਂ ਰੋਣਕਾਂ' ਲੇਖ ਦਾ ਸਾਰ ਆਪਣੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚ ਲਿਖੋ। (2X8=16)
2. ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਵਿਚੋਂ ਕਿਸੇ ਇਕ ਵਿਸ਼ੇ 'ਤੇ ਲੇਖ ਦੀ ਰਚਨਾ ਕਰੋ:
 - (ੳ) ਵਾਯੂਮੰਡਲ ਵਿਚਲਾ ਕੂੜਾ-ਕਰਕਟ
 - (ਅ) ਮੋਬਾਈਲ ਉਪਰ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇ ਲਾਭ ਤੇ ਹਾਨੀਆਂ
 - (ੲ) ਪੱਛਮੀ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਪਹਿਰਾਵੇ ਦੀ ਤੁਲਨਾ (9)
3. ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਵਿਚੋਂ ਕਿਸੇ 10 ਮੁਹਾਵਰਿਆਂ ਦੇ ਅਰਥ ਦੱਸ ਕੇ ਵਾਕਾਂ ਵਿਚ ਵਰਤੋ:

ਅੱਖਾਂ ਫੇਰ ਲੈਣਾ, ਸਿਰਾਂ ਦੇ ਮੁੱਲ ਪੈਣੇ, ਸਿਰੋਂ ਨੰਗਾ ਹੋਣਾ, ਕੰਨ ਭਰਨੇ, ਹੱਥ ਤੰਗ ਹੋਣਾ, ਗਲੇ ਲਾਉਣਾ, ਦੰਦ ਖੱਟੇ ਕਰਨਾ, ਹੱਥ ਅੱਡਣੇ, ਅੱਖਾਂ ਦਾ ਤਾਰਾ ਹੋਣਾ, ਗਲੇ ਦਾ ਹਾਰ, ਚਾਦਰ ਦੇਖ ਕੇ ਪੈਰ ਪਸਾਰਨੇ, ਟੰਗ ਅੜਾਉਣਾ, ਦਿਲ ਖੱਟਾ ਹੋਣਾ, ਹੱਥ ਖੜ੍ਹੇ ਕਰਨੇ, ਸਹਿਮ ਜਾਣਾ, ਹੱਥੀਂ ਛਾਵਾਂ ਕਰਨੀਆਂ, ਹੱਥ ਪੈਰ ਮਾਰਨੇ, (10X2=20)
4. ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰ ਦਿਓ:
 - i. ਭਾਰਤੀ ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ ਉੱਪ ਬੋਲੀਆਂ ਦੇ ਨਾਮ ਲਿਖੋ।
 - ii. ਖਾਲਸਾ ਰਾਜ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਕਿਸ ਨੇ ਕੀਤੀ।
 - iii. ਪੰਜ ਪਿਆਰਿਆਂ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿਓ।
 - iv. ਸੱਸੀ ਦੀ ਮੌਤ ਕਿਵੇਂ ਹੋਈ।
 - v. ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਦਾ ਸੁਭਾਉ ਕਿਹੋ ਜਿਹਾ ਹੈ?
 - vi. ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦਾ ਜਨਮ ਕਦੋਂ ਅਤੇ ਕਿੱਥੇ ਹੋਇਆ?
 - vii. ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਜਾਤੀ-ਪ੍ਰਥਾ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿਓ। ਮੌਰੀਆ ਘਰਾਣੇ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਸਮਰਾਟ ਕੌਣ ਸੀ?
 - viii. ਬੰਦਾ ਬਹਾਦਰ ਕੌਣ ਸੀ?
 - ix. ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਪੁਰਾਤਨ ਗ੍ਰੰਥ ਦਾ ਨਾਮ ਦੱਸੋ।
 - x. 'ਦੁਨੀਆ ਵਿਚ ਅਣਗਿਣਤ ਪੰਜਾਬ ਹਨ' ਇਸ ਕਥਨ ਦਾ ਭਾਵ ਕੀ ਹੈ?
 - xi. ਸੋਹਣੀ-ਮਹੀਵਾਲ ਦੀ ਪ੍ਰੀਤ ਦਾ ਅੰਤ ਕਿਵੇਂ ਹੋਇਆ?
 - xii. ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੁਆਰਾ ਔਰੰਗਜ਼ੇਬ ਨੂੰ ਲਿਖੇ ਪੱਤਰ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸਕ ਨਾਮ ਕੀ ਹੈ?
 - xiii. ਦੁੱਲਾ ਭੱਟੀ ਕਿਸ ਮੁਗਲ ਸਮਰਾਟ ਦੇ ਸਮੇਂ ਦਾ ਲੋਕ ਨਾਇਕ ਹੈ?
 - xiv. ਪਿੰਡ ਵਿਚ ਵਿਆਹ-ਸ਼ਾਦੀ ਦੇ ਮੌਕੇ ਨੂੰ ਲੇਖਕ ਨੇ ਕਿਵੇਂ ਬਿਆਨ ਕੀਤਾ ਹੈ?
 - xv. ਮਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਰੰਧਾਵਾ ਨੂੰ ਪਿੰਡ ਦੀ ਗਰਮੀ ਦੀ ਰੁੱਤ ਕਿਉਂ ਪਸੰਦ ਹੈ? (15X2=30)